

Jaarstukken 2024

4 Jaarverslag: paragrafen

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Inleiding

Gemeentelijke belastingen en heffingen zijn een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Hiermee dragen inwoners en ondernemers bij aan de voorzieningen in de stad, zoals zorg, onderwijs, wegen, riolering en afvalverwerking.

Heffingssoorten

De gemeente heft verschillende soorten belastingen en vergoedingen::

- **Belastingen:** Dit zijn verplichte bijdragen zonder directe tegenprestatie. De opbrengst gaat naar de algemene middelen van de gemeente.
- **Rechten:** Dit zijn vergoedingen voor een specifieke dienst, zoals het verstrekken van een vergunning. De opbrengst mag niet hoger zijn dan de werkelijke kosten.
- **Bestemmingsheffingen:** Dit zijn bijdragen voor het gebruik of onderhoud van collectieve voorzieningen. Ook hier geldt dat de opbrengst niet meer dan kostendekkend mag zijn.

Lokale heffingen Gouda

De gemeente Gouda heft de volgende belastingen en heffingen:

- **Belastingen:** Onroerendezaakbelasting (OZB), hondenbelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting en precariobelasting.
- **Rechten:** Leges, marktgelden, havengelden en staangelden.
- **Bestemmingsheffingen:** Rioolheffing, afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

Deze paragraaf geeft inzicht in de opbrengsten en het beleid rondom de gemeentelijke belastingen en heffingen in 2024. Ook wordt uitgelegd hoe de werkelijke inkomsten zich verhouden tot de begroting en wat de lokale lasten betekenen voor inwoners en bedrijven.

De Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) verzorgt voor Gouda de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen. Daarnaast bepaalt de BSGR de WOZ-waarde van alle onroerende zaken in de gemeente. Meer informatie over de BSGR is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen en op www.bsgr.nl.

4.1.2 Beleid

Algemeen

In het bestuursakkoord 2022-2026 is afgesproken dat de onroerendezaakbelasting (OZB) niet meer zou stijgen dan het inflatiepercentage. De meeste belastingen zijn in 2024 verhoogd met 11,2%, bestaande uit 3,9% reguliere inflatie (zoals aangegeven in de meicirculaire 2023) en een inhaalslag van 7,3% volgens de Kadernota 2024-2027.

Door deze aanpassing is Gouda gestegen op de landelijke ranglijst van duurste gemeenten. In 2022 stond Gouda op plek 22, in 2023 op 25 en in 2024 op 17 (bron: COELO 2024).

Tariefontwikkeling

- Het OZB-tarief is in 2024 verhoogd met 8,9% (ter vergelijking: in 2023 was dit 2,3%).
- De rioolheffing is gestegen met 11,2% om de kosten te dekken.
- De afvalstoffenheffing is verhoogd met € 29,11, waardoor het tarief in 2024 uitkomt op € 392,16 (inclusief 30 afvalzakken). Dit betekent een stijging van 8%.

Woonlasten (lokale lastendruk)

Onder woonlasten vallen de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De berekening wordt gemaakt voor een woning die bewoond wordt door meerdere personen, waarbij de eigenaar ook de gebruiker is.

- Voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 334.000 stegen de woonlasten voor een eigenaar-gebruiker met 10,5% in 2024.
- De woonlasten voor huurders stegen met 9,2%.

Hoewel de verhogingen fors zijn, blijven de stijgingen iets onder het inflatiepercentage van 11,2%. Dit komt doordat bij de OZB rekening wordt gehouden met de WOZ-waardeontwikkeling en bij de riool- en afvalstoffenheffing alleen wordt doorberekend wat nodig is om de kosten te dekken.

4.1.3 Aanslagoplegging, kwijtschelding en bezwaarschriften

De onderstaande tabel toont de totale productie van de Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) in 2024 voor de gemeente Gouda. Ter vergelijking zijn ook de cijfers uit 2023 opgenomen.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2024	2023
Aantal aanslagregels belastingjaar	193.050	186.286
Aantal aanslagregels 2 voorliggende belastingjaren	7.407	9.515
Bruto opgelegd	61.792	54.401
Correcties	-1.767	-1.097
Kortingen (afvalstoffenheffing diftar)	-13	-14
Kwijtscheldingen (inclusief voorgaande belastingjaren)	-1.831	-1.649
Netto	58.181	51.641

De bedragen in de bovenstaande tabel omvatten niet alleen de opbrengsten uit 2024, maar ook betalingen die betrekking hebben op eerdere belastingjaren. Van het totale nettobedrag van € 58.181.000 heeft € 5.158.000 betrekking op belastingjaren van vóór 2024. Dit laat zien dat een deel van de inkomsten voortkomt uit achterstallige betalingen en invorderingen van voorgaande jaren.

Opbrengsten

Onroerende zaakbelastingen

Eigenaren en/of gebruikers van woningen, bedrijfspanden en grond betalen onroerende zaakbelasting (OZB). De opbrengsten hiervan gaan naar de algemene middelen van de gemeente.

De hoogte van de OZB wordt bepaald op basis van de WOZ-waarde van een pand of perceel. Voor 2024 is uitgegaan van een gemiddelde stijging van 2,1% van de WOZ-waarde van woningen en 0,7% van niet-woningen (waarde peildatum 1 januari 2023). Omdat de OZB-opbrengst is verhoogd met het inflatiepercentage, heeft dit geleid tot een aanpassing van de tarieven.

De opbrengst uit OZB voor woningen is 0,5% (€ 57.000) hoger dan begroot, doordat de gemiddelde waardestijging van woningen iets hoger was dan verwacht. Ook zijn er extra aanslagen opgelegd over voorgaande jaren.

- De OZB-opbrengst uit het eigendom van niet-woningen is 2,1% (€ 118.000) hoger dan geraamd, eveneens door een hogere waardestijging dan verwacht en extra aanslagen over oude jaren.
- De OZB-opbrengst uit het gebruik van niet-woningen is 8,7% (€ 335.000) lager dan begroot, omdat de verwachte extra aanslagen over oude jaren te hoog waren ingeschat.

Reinigingsheffingen

Huishoudens betalen afvalstoffenheffing om de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval te bekostigen. Het tarief bestaat uit een vast bedrag en een variabel deel, afhankelijk van hoe vaak restafval wordt aangeboden in het voorgaande jaar.

Bij de vaststelling van het tarief is uitgegaan van 100% kostendekkendheid. De opbrengst van de afvalstoffenheffing in 2024 komt nagenoeg overeen met de begroting.

Rioolheffingen

Huishoudens en bedrijven die direct of indirect water afvoeren op de gemeentelijke riolering betalen rioolheffing. Dit is een bestemmingsheffing, wat betekent dat de opbrengsten uitsluitend worden gebruikt voor de kosten die samenhangen met de wettelijke zorgplicht van de gemeente. Deze zorgplicht omvat de afvoer en verwerking van afvalwater, het reguleren van regenwaterafvoer en het beheer van het grondwaterpeil. De rioolheffing zorgt er daarmee voor dat het rioolstelsel goed functioneert en dat wateroverlast en verontreiniging worden voorkomen.

De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het Water- en Rioleringsprogramma (WRP), met als uitgangspunt een kostendekkende heffing. Jaarlijks worden de tarieven vastgesteld op basis van de meest actuele baten en lasten in de begroting. De gemeenteraad heeft de voorgestelde tarieven goedgekeurd. De uiteindelijke opbrengst uit de rioolheffing kwam € 231.000 (1,1%) lager uit dan begroot.

Marktgelden

Marktkoopliden betalen marktgeld als vergoeding voor het gebruik van gemeentegrond en voor het dagelijks toezicht en schoonhouden van het marktterrein. In 2024 lag de opbrengst € 2.000 (1,4%) lager dan begroot.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven op overnachtingen van bezoekers die niet in Gouda wonen. Hotels, bed & breakfasts en andere overnachtingslocaties dragen deze belasting af. Sinds 2022 geldt in Gouda een registratieplicht voor toeristische verhuur van woningen. Dit helpt de gemeente om beter zicht te krijgen op verhuur via platforms zoals Airbnb, om de druk op de woningmarkt te bewaken en om toeristenbelasting correct te innen. In 2024 leverde de toeristenbelasting € 76.000 meer op dan begroot, mede door een toename van het aantal overnachtingen en aanslagen over voorgaande jaren.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven op het gebruik van openbare grond door bedrijven of particulieren, bijvoorbeeld voor bouwmaterialen, terrassen en uitstallingen. In 2024 was de opbrengst € 52.000 hoger dan begroot, vooral door een stijging van precario-inkomsten voor bouwplaatsen.

Hondenbelasting

Hondenbezitters betalen hondenbelasting. De opbrengst hiervan was in 2024 € 9.000 lager dan begroot. Dit komt door belastingverminderingen die zijn toegekend voor eerdere jaren.

Havengelden

Havengelden worden geheven voor het aanleggen of verblijven van vaartuigen in gemeentewater. De hoogte van het bedrag hangt af van de duur van het verblijf en de lengte van het vaartuig. In 2024 werd € 20.000 minder geïnd dan begroot. Dit komt door werkzaamheden aan een sluis en brug, waardoor er minder passanten waren, en een tijdelijke sluiting van de Kock van Leeuwensluis door een defecte sluisdeur.

Staangelden

Staangeld is een heffing voor bewoners van woonwagens voor het gebruik van een standplaats. In 2024 lag de opbrengst € 33.000 lager dan begroot. De inkomsten uit staangelden blijven al jaren stabiel, en de begroting wordt hierop aangepast.

Leges

Leges zijn vergoedingen voor gemeentelijke diensten zoals paspoorten, rijbewijzen en bouwvergunningen. De opbrengst uit leges voor burgerzaken was € 132.000 (8%) hoger dan verwacht, doordat meer akten, reisdocumenten en rijbewijzen zijn aangevraagd dan vooraf ingeschat.

Bij de bouwleges bleef de opbrengst echter € 1,2 miljoen achter op de begroting. Dit komt doordat grote bouwprojecten die waren verwacht voor 2024 zijn vertraagd of uitgesteld. Landelijk en lokaal kampt de woningbouwsector met stijgende kosten, hogere rentes, bezwaarprocedures en uitdagingen zoals stikstofregels en netcongestie.

Parkeerbelastingen

In 2024 was de parkeeropbrengst € 237.000 (4,5%) hoger dan begroot. Hoewel de begroting halverwege het jaar werd bijgesteld, vielen de uiteindelijke inkomsten toch hoger uit. Dit kwam vooral door extra opbrengsten uit straat- en terreinparkeren en iets hogere inkomsten uit naheffingsaanslagen.

Kwijtschelding

In Gouda kunnen inwoners met een laag inkomen kwijtschelding krijgen voor de onroerende zaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De norm voor kwijtschelding is 100% van de bijstandsnorm, het wettelijk maximum. Voor het variabele deel van de afvalstoffenheffing kan maximaal € 75 worden kwijtgescholden.

In 2024 werd in totaal € 1.831.000 kwijtgescholden, € 135.000 meer dan begroot. Hiervan had € 1.749.000 betrekking op het belastingjaar 2024 en € 82.000 op voorgaande jaren. De afgelopen drie jaar lag de kwijtschelding tussen de € 1,6 en € 1,7 miljoen per jaar.

Het onderstaande overzicht toont alle kwijtscheldingsverzoeken die in 2024 zijn ingediend en (waar mogelijk) al zijn afgehandeld.

Omschrijving	Aantal 2024	Bedrag 2024	Aantal 2023	Bedrag 2023
(Geheel of gedeeltelijk) toegewezen	2.945	1.831	3.058	1.649
Afgewezen	591	-	621	-
In behandeling	33	-	21	-
Totaal ingediende kwijtscheldingsverzoeken	3.569	1.831	3.700	1.649

Bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen

Bezwaar tegen WOZ-waarde	2024	Bezwaar tegen WOZ-waarde	2023
Openstaand 31-12-2023	948	Openstaand 31-12-2022	38
ingediend	1.402	ingediend	2.537
Openstaand 31-12-2024	284	Openstaand 31-12-2023	948

Op 1 januari 2024 stonden bij de BSGR nog 948 bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen open. Gedurende het jaar kwamen daar 1.402 nieuwe bezwaarschriften bij. Aan het eind van 2024 waren er nog 284 bezwaren in behandeling.

Het hoge aantal openstaande bezwaarschriften aan het begin van het jaar was een gevolg van de sterke toename van bezwaren in 2023, waarvan de afhandeling doorliep in 2024. In 2024 lag het aantal ingediende bezwaren weer op het niveau van 2021, wat aansluit bij de landelijke trend. Ongeveer 54% van de bezwaarschriften werd ingediend via gemachtigden, waaronder No-Cure-No-Pay-bureaus.